

"KELEIVIS"
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00
Prenumerata pusei metų:
Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
Amerikoje \$1.25
Apskeltimui kainų klauskit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:

"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Geguzis & Co.

Represents over 9,000 Lithuanians in the City of Boston, 75,000 in New England and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM
Advertising rates on application
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

No. 3

Telephone:
So. Boston 506-M.

SO. BOSTON, MASS. SAUSIO-JAN. 16 D., 1924 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston 506-M.

Metai XIX

Ku Klux Klano teroras Herrino apeliinkėj.

ARESTUOTA 212 ŽMONIŲ IR SUDEGINTA DAUG NAMŲ.

Razbaininkai kliuksai eina su blaivybės agentais. Šerifas pašaukė prieš juos miliciją.

Illinojaus valstijoje, Herrino apeliinkėj, kur anąs anglių kasykloje buvo užmušta apie 20 streiklausių, šiomis dienomis vėl kilo didžiausias triukšmas. Susiorganizavę po Ku Klux Klano vėliava visokie razbaininkai ėmėsi vykinti "patriotizmo darbą" — valyti tą apeliinkę nuo munšainerių. Jų priesakyje atsistojo tulas Young, koks tai specialis prohibicijos agentas, nuo senai jau žinomas mušeika ir skandalistas. Vardan "patriotizmo" ir "tvarkdarbių", šitas žmogus be jokių varantų pradėjo su kliuksais naktimis užpuolinti ramų gyventojų namus ir daryti kratas, įsiekodamas degtines ir areštuodamas visus nužiūrėtus žmones. Į 3 savaites tapo areštuota 212 žmonių.

Šitos kratos pavirto į tikrą terorą. Nėgana kratų ir areštų, tie patriotiški padaužos pradėjo mušti žmones ir deginti namus, kuriuose jie nužiūrėjo deginę variant ar pardavinėjant. Herrino apeliinkėj jau pradėta kalbėti, kad angliakasiai ėmė ginkluotis ir rengiasi su tais "tvarkdarbiais" pasielgti taip, kaip buvo pasielgta praėjusią vasarą su ginkluotais anglių kompanijos skebais. Prieš kliuksus susidarė nauja organizacija, pasivadinus "Lieposnaujio Rato Vyciais".

Bijodamas kraujo praliejimo, apskricio šerifas Galligan pareikalavo, kad tas specialis prohibicijos agentas Young tuojuos išsikraustytų iš Williamsono pavieto ir išsivestų savo mušeikas. Youngas nepaklausė ir tapo areštuotas už pramušimą žmogui galvos revolveriu. Ir tas smarkus blaivininkas, arestas 212 žmonių, ant galo pats atsidurė už groty, kaip kriminalistas. Nagrinėjant jo bylą, 8 sausio apie teismo namą Mariono miestelyje susirinko gausia kliuksų ir atsivėžė su savim du kulksvaidsiu Youngo apgynimui. Šerifas tuomet pareikalavo, kad gubernatorius prisiųstų miliciją, ir gubernatorius tuojuos prisiuntė 3 kompanijas valstijos sargybinių. Tuo budu nedidelis kasyklų miestelis priėmė karo lauko išvaizdą.

Federalės valdžios agentas tapo iš kalėjimo paleistas, tačiau matydamas, kad su savo kliuksais prieš 3 kompanijas milicijos įsiai negalės papusti, nusiramino ir pradėjo vesti "taikos derybas" su šerifu.

UŽMUŠĖ 5 PLĖSIKUS.

Floridos valstijoje, Palm Beach pavieta, pereitą savaitę buvo didelė ablava ant plėšikų, kurie Everglades girioje turėjo kempę ir tankiai tenai susirinkdavo. Šerifas Baker dabojo tą kempę per istisu du mėnesius, laukdamas pakol tenai susirinks visa vagių šaika. Jis matė keliatą kartų lankantis tenai po vieną ar du banditų, bet jis norėjo užklupti visą jų kompaniją. Ir 9 sausio naktį susirinko tenai 5 razbaininkai. Šerifas tuojuos surinko 100 ginkluotų vyrų ir paėmęs porą kulksvaidsių, 2 valandą ryto apsupo kempę. Prasidėjo šaudymas. Banditai buvo tapgi gerai ginkluoti ir smarkiai šaudė atgal. Mušis tęsėsi nuo 2 valandos ryto iki 12 valandos dienos. Visi penki banditai buvo užmušti. Pats šerifas taipgi krito ir keli jo vyrų buvo sužeisti plėšikų šuvisais.

Tarp užmuštų banditų buvo baisiai pavojingų galvažudžių. Du iš jų buvo pabėgę iš kalėjimo, kur jie buvo nuteisti už išplėšimą kelių bankų. Kiti tos šaikos nariai buvo federalės valdžios įsiekiami kaip jurių piratai.

NEŽMONIŠKI JONO SIMKAUS DARBAI.

Worcester, Mass. — Lietuvis Jonas Simkus, kuris gyvena po Nr. 82 Lafayette St., yra kaltinamas nežmoniškais pasielgimais su savo vaikais. Jo 6 metų sunus Jonukas atbėgo anadien svyrudamas į policijos nuovadą su istrigusiom krutineje žirkle, ir pasakė, kad jo tėvas iš pikto sviedė jį į tuom žirkle. Vaikas tuojuos buvo nuvežtas ligoninėn ir tenai pasirodė, kad jo kraujas jau užnuodytas. Tuomet policija nuvyko į Simkaus namus, ir tenai rado kitą vaiką sužeistą. Dešimties metų amžiaus Antanukas turėjo piuklų įpiantą iki kaulo ranką ir jo kraujas taip pat jau užsinuodijęs. Iš vaiko policija sakosi sužinojusi, kad kelios dienos atgal senis Simkus piovęs sklepe malkas ir liepęs Antanukui ant rasto sėdėti, kad piauamas jis nesivartytų. Bet vaikas buvo parlangvas rastą išlaikyti, todėl tėvas taip įniršo, kad pagriebęs jo rankutę ir prispaudęs ją prie rasto, drožė per ją keliatą kartų piuklu, įpiadamas ją ligi kaulo. Policija dabar nuvežė Antanuką ligonbutin ir įsiekio nedoro tėvo, kuris dabar slapstosi. Jisai dirbo American Steel & Wire Co. dirbtuvėj Worcesteryje. Šimkuvienė policijai skundėsi, jog jis sudraskęs jos drapanas į skutus, kad ji negalėtų išeiti laukan ir pranešti žmonėms apie jo pasielgimą.

SNIEGAS UŽBERĖ TO- RONTO PROVINCIJĄ.

Toronto provincija Kanadoj tapo užversta tokiu storu sniego klotu, kokio ji nėra mačiusi per 80 metų. Iki Kalėdų tenai buvo nepaprastai šilta. Bet nuo Kalėdų kaip pradėjo snigti, tai sniega be sustojimo diena ir naktį, ir apskaitoma, kad sniego bus jau apie milijonas tonų.

APIPLĖSĖ BROOKLYNO LIETUVIŲ KLIUBĄ.

Šeši banditai, brauningais apsiginklavę ir maskomis veidus užsidengę, užpuolė andai Brooklyno Lietuvių Centralj Kliubą po Nr. 308 Driggs Ave., ir apiplėšė buvusius tenai žmones, pabėgo. Kliube tuo tarpu buvo apie 40 žmonių, kurie susėdė apie stalus lošė kortomis. Plėšikai įsiegavo į Kliubą per sklepo langą ir paskui užpalkiniais laiptais užlipo ant viršaus. Vienas banditų tuojuos pašoko ant stalo ir švytuodamas pistalietu suriko, kad visi pakeltų rankas augštin, o kad jie greičiau tai padarytų, jis iššovė į lubas. Paskui tris razbaininkai pradėjo kirsti visiems kišenius, o kiti tris stovėjo atkišę revolverius ir dabojo, kad kas nepasijudintų. Surinkę iš viso \$1,154, plėšikai išėjo priekakinėmis durimis ir pabėgo.

Apie šitą atsitikimą buvo rašyta dienraštyje "Daily News", kurio iškarpa prisiuntė mums iš Brooklyno vienas "Keleivio" skaitytojas.

UŽSIDARĖ KASYKLOS.

New River minkštųjų anglių kompanija šį panedėlį uždarė savo kasyklas neapribuotam laikui ir paleido 2,500 darbininkų. Kompanija skundžiasi, kad darbininkų algos esančios peraugstos ir ji negalinti nieko uždirbti anglis kasdama.

Tai ve, ka reikiška kapitalistinė tvarka, kur industrija yra palaikoma del pelno!

KRAKMOLO EKSPLOZI- JOJ ŽŪVO 16 ŽMONIŲ.

Pereitam "Keleivyje" rašėm, kad krakmoło dirbtuvės eksplozijoje, Pekino miestelyje, Illinojaus valstijoje, buvę užmušta 3 žmonės ir apie 50 sužeista. Dabar gipaaikšėjo, kad užmušta buvo 16, o 20 darbininkų dar nesuranda.

MOTERIS PASODINTA KALEJIMAN UŽ MUNŠAINĄ.

Worcester, Mass. — Marė Sabickienė, kuri gyvena čia po Nr. 50 Millbury St., tapo nuteista ant 30 dienų kalėjiman už darymą munšaino, prie ko ji teisme pati prisipažino.

SUNAIKINO KONFIS- KUOTĄ DEGTINĘ.

New London, Conn. — Pereitą savaitę valdžia čia sunaikino 280 keisų degtines, kurios vertė buvo apskaitoma į \$26,000. Degtinė buvo konfiskuota ant nedidelio boto, kuris netoli nuo čia nusėdo ant seklumos.

Baltimorės lietu- vių politikierius papuolė bėdon.

GALINAITIS ARESTUO- TAS UŽ TAKSŲ PASIS- VINIMĄ.

Antanui Kripui įsiai uždėjo net \$250 "faino" už taksų nemokėjimą.

Baltimorės lietuvių vertėjas teismuose, Jonas Galinaitis, papuolė bėdon. Grand Jury apkaltino jį už apgaudinėjimą Suvienujų Valstijų valdžios. Sakoma, kad įsiai susitaręs su buvusiu valdžios kolekatorium J. D. Bozmanu kolektavęs iš žmonių užvilktas taksas ir pasilaikydavęs jas savo reikalams.

Nėgana to, jie da ir "pabaudą" uždėdavo už užvilktą mokesčių. Taip ve, sužinoję, kad Antanas Kripus, kuris gyvena po Nr. 737 West Pratt St., nėra laiku užmokėjęs valdžiai mokesčių, jie pristatė jam "bilą" ant \$250 už taksas ir "fainą".

Šitaip rašo Baltimorės dienraštis "Sun", kurio iškarpa mums prisiuntė vienas "Keleivio" skaitytojas. Prie to, kas pasakyta anglių laikraštyje, mūsų korespondentas da priduria nuo savęs šitokių paaiškinimų:

Jonas Galinaitis nuo senai jau yra pasižymėjęs politikierius. Baltimorės lietuvių laiko jį "advokatu". Pasitaikius kam kokiai bėdai, tuojau bėgdavo pas Galinaitį, o tas, turėdamas su politikieriais pažintį, kartais ir pagelbėdavo už keliolika dolerių žmogui iš bėdos išeiti.

"Apie treji metai atgal Galinaitis buvo pakliuvęs bėdon delei degtinės biznio, ir jau tada žmonės kalbėjo, kad bus džela. Bet nebuvo."

Dabar John Goldwine (taip Galinaitis save angliškai vadina) sumanė kitokią biznį. Jis Paimdavo iš biznierių income tax nuneštą valdžiai. Bet vietoj nuneštą valdžiai, kaip dabar pasirodė, pasilaikydavo sau. Ir Mister Goldwine vėl pakliuvo bėdon, ir kažin ar šiuo kartu beisėisuks."

KITOS ŽINIOS IS BALTIMORĖS

Mūsų korespondentas iš Baltimorės rašo:

Darbai Baltimorėj pastaruju laiku sumažėjo. Rubsiuiviai dirba tik tai pusę laiko. Iš toliaus patartina į Baltimorę nevažiuoti laimės įsiekoti, nes jos čia nėra.

Lietuviai pradeda vartyti šmugelį munšainu, ir jau keliatui jų teko "dželoj" sėdėti po porą mėnesių ir daugiau. Kai kurie ir šventas Kalėdas šventė belangė. Po Kalėdų vienas lietuvis, Nemoza, pasikorė savo sklepe, o kitas sulenkėjęs mirė nuo munsaino.

Pastaruju laiku į Baltimorę pradėjo lankytis nauji pranašai — "Biblijos studantai". Jie kritikuoja Romos kunigų klerikalizmą, o per saavą tikėjimą. Visokie benekeai. Muzikantai ir kiti šaukia, kad Biblija esanti "augščiausias moksas pasau."

sauly." Jau keturios savaitės, kaip tulas Muzikantas čia rodo paveikslus apie apaštalių gyvenimą. Bet tuose paveiksluose nėra nieko naujo — tie patys žydėliai, kuriuos ir rymioškai kunigai garbina. Vis žmonių mulkinimas, ir gana.

18 CENTŲ KALINIO MAISTUI DIENA.

Flint, Mich. — Vietos šerifas giriasi per spaudą, jis duodas kaliniams pavieto kalėjime labai gerą maistą, duodas visiems į valias, ir jam išeina tik 18 centų ant dienos kiekvienam kaliniui. Galite suprasti, koks turi but to maisto gerumas, kuomet tik kvorta pieno ir sveras duonos kainuoja apie 25 centai.

HERRINE DA NĖRA TAKOS.

Vėliausios žinios iš Herrino sako, kad taikos tenai da nesimato. Šerifas pasakė, kad ramybė tenai busianti tik tada, kada išsinešdins iš Williamsono pavieto prohibicijos agentas Young su savo "galvažudžiais." Bet Young sako, kad nežiurint šerifo reikalavimų, įsiai iš tenai nesitrauks.

LAIVAS UŽSIDEGĖ ANT JURIŲ.

Šį panedėlį netoli New Yorko ant jurių užsidėgė Red Star Linijos garlaivis "Lapland". Ugnis buvo greitai užgesinta.

JUODVEIDŽIAI APIPLĖ- SĖ BANKĄ.

Euryrs ginkluotų juodveidžių užpuolė Kansas Cityje banką ir pagrobė \$44,500, pabėgo.

MEKSIKOS MAISTININ- KAI UŽMUŠĖ AMERI- KONĄ.

Parkensburge, West Virginijoje, gauta žinių, kad Meksikos maistinininkai užmušė amerikoną Underwoodą. Jisai paėjo į Parkensburgo Meksikon įs buvo nuvykęs aliejaus reikalais.

TRAUKINIAI SUSIKULĖ.

Netoli Hillendahl, Texas valstijoje, pereitą savaitę susikulė priešakiais du traukiniai. Katastrofoj tapo užmušti du tarnaautojai ir sužeista 30 pasažierių.

PAGAVO ANGLŲ LAIVĄ SU DEGTINE.

Meksikos Ilankoj Amerikos prohibicijos laivynas pereitą savaitę sugavo anglų laivą, kuris šmugeliavo į šią šalį degtinę.

RUSIJA PERKA SAVO BONUS UŽSIENYJE.

Kopenhagos žiniomis, sovietų valdžios agentai užsieniuose tydomis superka caro paskolos bonus. Iki šiol jie supirkę jau apie 75 nuosimėjus visos caro paskolos. Dabar tie bonai prsiduoda už pusdykį ir todėl labai lengva juos supirkti. Kopenhagoje manoma, jog tas reikiška, kad sovietų valdžia rengiasi pripažinti senas skolas.

Neitralė komisija riš Klaipėdos klausimą.

VOKIEČIAI NORI "KERŠTO KARO".

Berlino žiniomis, Vokietijoje dabar pradėjo darytis toks upas, kad reikia apskelbti francuzams "keršto karą". Iš vienos pusės vokiečius prie to drąsina toji aplinkybė, kad Anglijoj Darbo Partija gali paimti valdžią, iš kurios francuzų imperialistai niekadous negaus sau paramos, o iš kitos pusės vokiečių neapykantą prieš francuzus padidino tas faktas, kad francuzai atsisakė gražinti civilę vokiečių valdžią Ruhro krašte.

RUSIJOS DIPLOMATAI IR SILKINĖS SKRY- BELES.

Ar sovietų valdžios diplomatams užsienyje pritinka devėti šilkinėm skrybelėm ir frakais, ar ne? Šitoki klausimą dabar riša visa Maskva.

Bolševikų diplomatas Litvinovas tvirtina, kad diplomatinė tarnyba reikalauja laikytis buržuazinių papročių. Jei jūs apsirengsite kitaip, negu visi kiti, tai tuo budu jūs trauksite į save visų akis, jis sako. Jis nurolo vieną Maskvos atstovą, kuris Ženevos konferencijoje nešiojo rusišką kepurę, Europos spauda pavadinu jį "nuožmiausiu bolševiku".

"Nežiurint kaip mes Lordo Curzono nekestume," sako Litvinovas, "aplinkybės verčia mus su juo susieti. Ir jei sovietų diplomatas, norėdamas simbolizuoti darbininkų ir ukinkų valstybę, atsilankytų pas Curzoną apsilvilkęs darbiniais marškiniais, kaimiečio sermėga ir degutuotais batais, tai jis padarytų tokį prastą įspūdį, kad musų misija vargiai galėtų nusisekti".

Vadinasi, su bolševikų mada civilizuoatam pasauly negalima rodytis.

"KELEIVIO" KALENDO- RIUS 1924 METAMS.

"Keleivio" Kalendorius šimet truputį susivėlinu, bet au tuoj bus gatavas. Taigi tie, kuri jį užsisakė, neužilgo gaus. Kaip tik išeis iš spaudos, tuojuos bus išsiuntinėtas. Šimet Kalendoriaus turitys bus labai įdomus. Jame ilps pilna "Ku Klux Klano" istorija ir puikus moksliškas veikalas: "Ar yra Tikras Dievas?" Be to, bus daugybė gražių eilių, visokių straipsnių, statistikų, informacijų ir t.t.

Kaina 50 centų, bet "Keleivio" skaitytojams tiktai 25 centai.

Taigi kas da nėra užsisakęs, tegul prisiuncia užsakytą tuojuos, tai greičiau galės gauti. Užmokestį galina siųsti stampom po 1 ir po 2 centus; bet galima taip pat ir sidabrinį kvoterį įlaiską įdėti, tik pinigą reikia popierelę suvynioti, kad nepraplėstų konvorto.

PIRMININKAUS AMERI- KONAS DAVIS.

Kitu du komisijos nariu busia olandas ir ispanas.

"Keleivyje" buvo jau rašyta, kad Tautų Lyga yra nutarus pavesti Klaipėdos klausimą išristi neitrali komisijai, sudarytai iš tokių žmonių, kurių valstybės neturi Klaipėdoj jokių interesų, nes kada šitą klausimą pradeda spręsti interesuotų tautų atstovai, tai kiekvienai ju tempia savo pusėn, ir Klaipėdos mazgas, vietoj išristi, da daugiau užsiveržia.

Ambasadorių Taryba Parvyziuje pripažino anuomet, kad Klaipėda turi but atiduota Lietuvos Respublikai. Bet Lenkija tuojuos pradėjo reikalauti ypatingų sau teisių Klaipėdos uoste, o francuzai jai pritarė, ir prasidėjo delto gincas, kurio besiginčijancios pusės iki šiol negalėjo išristi. Taigi Tautų Lyga ir nutarė pavesti šitą klausimą išspręsti bešališkai komisijai.

Pirmininkauti tokios komisijos posėdžiuose tapo pakviestas Norman H. Davis, buvęs Amerikos Valstybės Sekretoriaus padėjėjas, ir šitą pakvietimą jis jau priėmė. Iš viso ton komisijon įneis tris žmones, pirmininkas ir du nariu, kuriėdu da nėra paskirti, bet spėjama, kad vienas jų busias ispanas, o antras — olandas. Komisijos posėdžiai bus Ženevos mieste, Šveicarijoje.

Amerikonas Davis ketino išplaukti Europon jau šį utarninką. Taigi reikia tikėtis, kad Klaipėdos klausimas bus galų gale vienai ar kitaip užbaigtas.

DEL RUSIJOS SKILO NORVEGIJOS DARBO PARTIJA.

Maskvos komunistų Internacionalas nusiuntė savo šalininkams Norvegijoje įsakymą, kad jie neleistų Norvegijos Darbo Partijai daryti priešingų komunistams tarimų ir spenduoti arba mesti iš organizacijos narius be pritarimo komunistų Internacionalo.

Šitas reikalavimas buvo paduotas andai Darbo Partijos suvažiavimui ir 169 balsais prieš 103 tapo atmetas. Buvęs suvažiavime Rusijos komunistų atstovas tuomet atsistojė ir pradėjo šaukti, kad visi, kurie priaria Maskvai, aplėistų salę. Kilo lermas ir komunistai išėjo laukan. Tuo budu komunistai suskaldė ir Norvegijos darbininkų organizaciją.

METĖ BOMBA TURKŲ PREZIDENTUI.

Iš Smyrnos pranešama, kad tenai kėsintasi užmušti "Turko respublikos prezidentą Kemal Pasą. Taciaus nestat jam bomba jo neužgavo, tik jo pačią sužeidė.

Lapkričio pabaigoje Kau-
ne buvo tokios kainos: mil-
tų kvietinių I rūšies 100 kil-
logr. 87 lit., tokių pat miltų
II rūšies 100 kilogr. 60 lit.;
tokių pat miltų III rūšies
100 kilogr. 35 lit.; ruginių
miltų vieno malimo 100 kil.
35 l^{it.}; tokių pat pikiaviotų
miltų 100 kilogr. 64 lit.; se-
lenų kvietinių 100 kilogr. 18
lit.; selenų ruginių 100 kilg.
15 lit.; kviečių 50 kilogr. 24
lit.; rugių 50 kilogr. 16 lit.
50 cent.; miežių 50 kilogr.
16 lit 50c.; avižių 50 kilogr.
15 lit.; žirnių baltųjų 50 kil.
20 lit.; sėmenų geriausios
rūšies 50 kilogr. 32 lit.; bul-
vių 50 kilogr. 3 lit. 60c.; se-
peratuoto sviesto 1 kilogr.
10 lit.; dešimčiai kiaušinių
2 lit.; smulkas cukrus 100
kilogr. 155 lit.; druskos 100
kilogr. 10 lit.; cemento 100
kilogr. 25 lit.; stiklo 1 kv.
m. 3 lit. 70c.; cinkuotos
skardos 100 kilogr. 1 lit. 50
centų.

Kas skaito ir rašo
Tas duonos neprašo

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas nieko neveikia
To niekas nepelkio

CHICAGO, ILL.

L.S.S. VIII Rajono konferencija.

L.S.S. VIII Rajono konferencija įvyko 6 d. sausio, 1924 m. "Naujienu" name. Konferencija atidarė Rajono organizatorius D. J. Vilijus 12 val. dieną. Konferencijos pirmininku išrinktas D. A. Narbutas.

Konferencijoje dalyvavo 10 delegatų nuo 5 kuopų; ant mandatų buvo sužymėta daugiau, bet kai kurie neatsilankė. Turbut pabūgo šalčio.

I mandatų komisiją įėjo: F. Tverionis ir J. Vainauskas. I presos komisiją: F. Skamarakas, F. Tverionis ir J. Vilijus. I fin. revizijos komisiją: A. Narbutas, J. Vainauskas ir M. Arbačiauskas, kurie peržiūrės finansus ir sekamoje konferencijoje išduos savo raportą. Po to, buvo išduodami raportai įvairių komisijų ir valdybos. Visi užgirti.

Rajono reikaluose buvo svarstyta, kaip platinti apsiėmimą tarpe savo draugų darbininkų. Po nuodugnaus apsvaistymo nutarta surengti D. P. Grigaitį maršrutą. Draugai delegatai išsireiškė, kad jie norėtų išgirsti D. Grigaitį referuojant "Demokratijos Istoriją". Taip pat palikta valdybai užkviesti D. Grigaitį. Tarp kitų tarimų nutarta, kad Rajono išdėstymas būtų po kaučija sumoje 300 dorių. Taipgi nutarta, kad kuopų sekretoriai tuoj pridėtų savo antraštas Rajono sekretoriui delei sekmingesnio veikimo.

L.S.S. reikaluose tarp kitų nutarta paskatinti L.S.S. Centrą, kad jis stengtųsi sutvarkyti L. S. S. reikalus su Soc. Partijos reikalais, ir kad duotų atskaitą kuopoms iš finansinio stovio.

I naują valdybą tapo išrinkti šie draugai: Organizatorium—F. Skamarakas; prot. sek.—A. Vilijus; fin. sek.—O. Benienė; išdėstymo—A. Kemėža, knygiūm—J. Vilijus; nariai—F. Tverionis ir Mišeika; delegatai i kauntės Soc. Partiją—F. Skamarakas, A. Kemėža ir J. Vilijus. Sekančią Rajono konferenciją nutarta sušaukti kovo mėnesio pabaigoje.

Konferencija uždare 4 val. po pietų.

Turime pažymėti tai, kad delegatai energiskai ir draugiškai svarstė L.S.S. ir Rajono reikalus ir pasizadėjo dėti savo visas įejas ir savo draugus skatinti prie aktyvesnio veikimo L.S.S. ir darbininkų labui. Konferencijai uždariusi, delegatai skirstėsi kuonuogeriausiam upe ir linkėjo vieni kitiems geriausios kloties darbuotėje darbo klasės naudai.

Presos Komisija.

BROOKLYN, N. Y.

I L.S.S. 19 kp. susirinkimo.

6 d. sausio po numeriu 319 Grand st. buvo laikytas L.S.S. 19 kp. metinis susirinkimas. Šis susirinkimas buvo įdomus ir gana gyvas. Sutvarkius pradžią susirinkimo, tapo išduotas per drg. J. Glavecką platus raportas iš atsibuvusios Bostone LSS konferencijos. Po raportui buvo gana plačiai apkalbėta konferencijos tarimai. Apkalbėjime, kiekvienas iš susirinkusių draugų dalyvavo ir rodė norą ateityje didesniū veikimui. Pabaičius šį reikalą apkalbėti, nutarta paraginti LSS. Pildo-

maji Komitetą prie greitesnio konferencijos tarimų vykinimo.

Apkalbėjus apsvietos ir lavinimosi reikalą, nutarta kiekvieną mėnesį rengti lavinimosi susirinkimus. Pirmas lavinimosi susirinkimas įvyks nedėlioje, 20 d. sausio, 3 val. po pietų, Socialistų Svetainėje, 319 Grand st. Geistina, kad ant šio lavinimosi susirinkimo visi draugai ir šiaip socialistams simpatizuojanti žmonės susirinkti.

Taip pat šiame susirinkime išrinkta ir nauja kuopos valdyba 1924 m. Valdybon įėjo: organizatoriaus vietą drg. F. Raškinis, užrašų sekretoriaus—A. Sandrow, išdėstymo—V. Mitchelonas, finansų raštininko—V. Poška. Reikia pažymėti, kad šie komiteto draugai yra gana veikūs ir energingi, todėl tikimasi, kad 1924 m. jie kuopos veikimą išvystys daug daugiau negu pirmiau kad buvo. Gi kuopos gyvumas daugiausia priklauso nuo pačios kuopos organizatoriaus ir sekretoriaus, tad šioms me-

tams ir įėjo į tas vietas tie draugai, kurie galima sakyti iš prigimties turi tam reikalingus gabumus. Ypatin-gai pažymėtinas drg. F. Raškinis: juk tai yra senas ir pasisventęs sąjungietis, kurio darbštumui ir energijai buvo daug kuopų suorganizuota ir pavienių narių į sąjungą prirašyta. Taip pat ir drg. A. Sandrow yra gana darbštus ir tikimasi, jog jis dar savo didesni veiklumą parodys dabar prie drg. Raškino.

Beje, išrinkus naują kuopos komitetą, ant vietos tas komitetas paprašė kuopos, idant jiems dalestų pasi-linksinimo vakarėlį surengti ir kuopos susirinkimas mielai su tuo sutiko. Dabar tūmkyte, brooklyniečiai, kuomet bus tas pasi-linksinimo vakarėlis, tai ir traukite visi į Socialistų Svetainę, 319 Grand St.

N.

McKEES ROCKS, PA.

Augsčiausios Prieglaudos Lietuvių Amerikoj Seimas.

Grudžio 30 ir 31 dienose A.P.L.A. 2 kp. svetainėje

atsibuvo A. P. L. A. seimas. Grudžio 30 d. 10 val. ryte pirm F. Rodžeris atidarė seimą. Seime dalyvavo 16 kuopų su 46 delegatais. Mandatus priėmus pirmiausia buvo renkami seimo vedėjai. Pirmininku išrinktas F. Rodžeris; sekretorium St. Pikšris. Taipgi buvo išrinkta rezoliucijų komisija.

Iš pirmutinių seimo darbų buvo centro valdybos ir knygų peržiūrėjimo komisijos raportai. Iš centro sekretoriaus J. Blažaičio raportu paaiškėjo, kad šioji organizacija turi dar 28 kuopas ir 1302 narių, bet iš to skaičiaus esą 309 nariai suspenduoti, o gerai stovinių narių esą tik 993. Taipgi ir apie turto stovį sekretorius pranešė, kad pas kasierių esą apie \$2,588.86. Su ta skaitline kasierius sutiko. Bet kuomet buvo apkalbami raportai, ir kaip nekuri delegatai pradėjo reikšti net džiaugsmo, kad draugija labai gerai stovinti, tai kasierius, J. Gataveckas gavęs balsą sumušė i dulkes tas gražias kalbas, pareikšdamas atvirai, kad ne-

drugią randasi kritiskam padėjime ir, pasak kasieriaus, jei mes apmokėsime visas pašalpas, kurios yra jau užvilktos per kiek mėnesių ir apmokėsime centro valdybai algas, tai reikšią išmokėti apie porą tukstančių dolerių ir kasoje pinigų kaip ir neliksia. Kasieriaus nuomone, greitu laiku reikią rūpintis pakėlimu mokesčių ir net reikią visiems nariams extra mokėti, kad padengus nedateklų. Po tokių kasieriaus pareiškimo tuoj pasipylė eilė paklausimų apie skolas ir deko sekretorius nepridave seimui raportu apie tas skolas, ir ar sekretorius galis pasakyti, kiek esą skolų? Sekretorius pasisakė, kad jis turis namieje palikęs raportą apie skolas, bet jis manas, kad skolų bus apie \$700. Tokiu būdu delegatai negalėjo sužinoti, kaip ištikrųjų dalykai su skolomis. Vienas dalykas aiškus, kad centro valdybai lyg ir nori ką nors slėpti apie skolas, kad nepriduoda nei raportu. Gal ir nebologais tikslais slepia skolas, gal tai daro, kad ne-

pulpdyti narių dvasios. Bet kokiais tikslais tas daroma nebutų, vis viena slėpimas nėra geras daiktas ir slėpimu nieko nepataisysim.

Knygų komisija skundėsi, kad ji turėjo daug vargų dėl knygų peržiūrėjimo, nes sekretoriaus knygos buvo vedamos vienokia sistema, o kasieriaus kitokia; o užvis sunkiausia jiems buvo su patikrinimu išmokėjimu.

Negaliu praleisti nepalygins šių metų raportų su praėjusių metų raportais. Vienas faktas metasi į akis apie narių skaičių. Pereituose metuose buvo pranešta, kad narių randasi apie 1,500, o šimet tepriskaitoma jau tik 993 nariai, kas reiškia, kad draugija nariais žymiai nupuolė. O draugijos turtas tai beveik taip stovi, kaip pernai. Pernai visiems nariams reikėjo dėti extra po keletą dolerių, kad sudurus galą su galu. Šimet ir tas pats reikės daryti. Tu visų negerumų šioje draugijoje yra kelios priežastys, būtent: Aleksio vagystės, ivėlimas draugijos i politikiškas tasynes ir per maži mokesčiai.

Tolesni seimo nutarimai buvo šie:—

Priimant naujus narius, patėmyjus porai narių apie aplikanto senumą ir kilus abejonei delei jo metų, aplikantas turės pristatyti gimimo metrikus.

Nutarta siūsti agitatorių per lietuvių kolonijas su agitacija delei sudrutinimo draugijos nariams.

Nutarta rengti agitacijos mėnesi ir skirti dovanas už prirašinėjimą naujų narių. Tokiam mėnesiui laiką paskirs centro komitetas.

Nutarta atsaukti naujas konstitucijas ir kožnas narys turės nusipirkti užsimokėdamas po 25 centus. Iščionai siekiama prie ekonomijos.

Nutarta, kad jei narys liko suspenduotas ir jei po suspendavimo užsimokės, tai jo suspendavimas nebus nuimtas per 3 mėnesius. Man rodosi, kad šitokis nutarimas, tai lietuvių draugijoms retenybė.

Nutarta nupirkti porą "Laisvės" šerū ir nutarta "Laisvės" naudai surengti balių.

Nutarta mokėti centro lėšoms po 25 centus ant metu vietoje dabar mokamų 10 centų.

Nutarta ir vėl mokesčių lentelę leisti narių nubalsavimui ir jei nariai visuotinu balsavimu priimtų lentelę, tai lentelė įneina i galę nuo liepos pirmos dienos o jei nariai visuotinu balsavimu atmetų mokesčių lentelę, tai vis vien nuo liepos 1-mos dienos bus mokesčiai pakelti. Vietoje dabartinių mokesčių 50 centų, bus mokama 75 centus. Tas reiškia kaip ir ultimatumas nariams, kad ar šiaip ar taip, o vistiek mokesčiai bus didesni ir tokiu būdu manoma bus galima lentelę pervaryti.

Nutarta centro valdybai pakelti algas. Sekretorius gaus už šiuos metus \$50. daugiau. Vieton \$350, dabar gaus metinės algos \$400.

Panėdėly delegatų skaičius sumažėjo. Iš 46 liko tik 34. Mat kiti delegatai turbut turėjo darbti, tai ir negalėjo dalyvauti seime.

Seimas pasibaigė panėdėlio vakare apie 6 valandą. Kitas seimas nutarta vėl laikyti toje pačioje vietoje.

Siame seime nors daug buvo visokių nutarimų ir daug kalbų pasakyta, bet upas pas delegatus buvo nekokos ir mažai kas tiki, kad galima bus pastatyti šią draugiją ant kojų, nors ir su gerais nutarimais. I tokią nuomonę viešpatauja netik opozicijos šalininkuos, bet ir pas pačius draugijos šeiminkus, kurie susideda iš "Laisvės" šalininkų.

Teko patirti, kad apie astuoniose kuopose eina bruzdėjimas už atsimetimą nuo centro. Tas irgi nelemia nieko gero draugijai.

Zynas.

PROVIDENCE, R. I.

Apie darbus ir lietuvių gyvenimą.

Darbai čia visai sumažėjo. Kai kurios vilnų dirbtuvės dirba tik po 2 ar 3 dienas savaitėje ir tai tik su keliais darbininkais, o didžiūmą darbininkų paleido iš darbo. Geležies ir gumo dirbtuvėse taip pat dirbama silpnai. Vasaros laiku darbui ėjo gerai, o ant žiemos apsiostojo. Jeigu vasaros laiku buma bedarbė, tai darbininkams ne taip pikta, nes jie gali išeiti i miskus pauogauti arba pagrybauti, o dabar, žiemos laiku, nėra kas daryti.

Lietuvių čia gyvena pušėtinai būrelis, tarp kurių yra nemažai senbernių. Kožnas iš tų senbernių norėtų apsivesti, bet jie i senmerges nežiuri, o įeško šešiolikinių. Bet jaunos merginos labiau myli burliokus, žydukus ir italijonukus, o apie savo tautos senbernius nepaiso. Čia yra nemažas burys ir našlių, kurių gal i didžiausį troką nesutalpintum, bet ir tos i senbernius nelabai žiuri.

Šitame mieste lietuviai gerai gyvuoja: turi savo bažnyčią su kunigu ir apie 3 draugijas. Gaila, kad kai kurios draugijos elgiasi ne pagal savo konstituciją ir kartais skriaudžia narius. Kol nariai sveiki ir moka mėnesines duokles, tai gerai, o kai narys suserga ar numirsta, tai draugija jo neaprupina pagal įstatymus, bet nori, kad nario pomirtinė paliktų draugijos ižde. Suprantama, šitaip elgiamos draugijos gali susikrauti kapitalo, bet kas iš to, jeigu tas kapitalas yra sukrautas iš skriaudų.

Vargo Bitė.

HUDSON, MASS.

Šis-tas iš vietos lietuvių darbuotės.

Čia yra susitvėres Jau-nuomenės Ratelis, kurio tikslas yra linksinti ir judinti vietos lietuvius i tinginystės ir neveikumo. Ratelis daugiausia pasižymi parengimais lietuviškų vakaruškų, prakalbų, teatrų ir t.t. Tai yra gyviausia organizacija vietos lietuvių tarpe.

29 d. grudžio buvo atvaizdinta keturių veiksmų drama "Pirmi Žingsniai". Žmonių atsilankė nedaug, bet lėšos visgi apsidengs. Veikalas yra labai įspūdingas ir aktorai savo roles atliko labai gerai. Užvis geriausia savo rolę atliko pie-menukas T. Karlonas.

Šioj kolonijoj, kaip ir kitose, yra blogos valios žmonių, kurie ar tai iš pavydu-mo, ar tai iš neapykantos, vis skerečioja ir skerečioja priešais pažangųjį veikimą. Pirmiaus trukdymo darbu užsiimdavo davatkos, o dabar prie jų prisidėjo ir sandariečiai.

Doros Sargas.

(Korespondencijų tasy ant 5 pusl.)

DYKAI! ŠITOS BRANGIOS DOVANOS DYKAI! UŽ LEIBELIUS STANDARD IR CHALLENGE PIENO

KIEKVIENAI šeimyninkei reikalinga pieno ir cukraus apnuošiant namų reikalus. Ekonomiškos gospadinės ir geros šeimynininkės perka tik augščiau minėtas rusis, deito, kad jos turi netik geriausį pieną ir cukrų, bet dar kiekvienas leibelis turi vertę. Šeimynininkės sutau-po leibelius ir gauna naudingų namams dovanų, kaip čia parodoma. Mes dovanas superkame dideliais kiekiais ir todėl jos yra du syk daugiau vertos negu jei pirktum pats.

YPATINGAS PASIULYMAS

Jei išrašysi šio apgarsinimo kuponą ir nuneši jį i arčiausia dovanų krautuvę, žemiau nurodytais adresais, arba prisiysi mums, tai gausi Paveikluotą Dovanų Katalogą ir Ypatinę Dovanų Kortą, kuri skaitysis už 10 leibelų. Bus priimama tik 22 leibelų korta nuo vieno pirkėjo duodančio 40 ar daugiau leibelų.

Bile musų Dovanų Krautuvė apmokės šią kortą drauge su bile kitais leibeliais nuo šitų blešinių. Jei Tamstų mieste nėra krautuvės apmokėjimui šitų leibelų ir Ypatingos Dovanų Kortos, tai prisiusk juos mums, kartu su numeriu dovanos iš Paveikluoto Dovanų Katalogo, ir mes ją prisiu-sime jums be iškaščių.

BOSTONE MUSŲ PREMIJŲ KRAUTUVĖ RANDASI PO SUMERIU

89 Friend St., arti Haymarket Square

KITOS PREMIJŲ KRAUTUVĖS:

FALL RIVER, MASS.
14 3-rd Street
arti Bedford St.

BRIDGEPORT, CONN.
105 Congress St.
arti Main Street

NEW HAVEN, CONN.
105 Temple Street
arti Crown St.

PROVIDENCE, R. I.
49 Aborn Street
arti Washington Street

Borden's Premium Co. Inc. 44 Hudson St. N.Y.C.
Data January 16, 1924
Šitas kuponas turi būti apnuošytas i 15 die-nų nuo datos ant Ypatingos Dovanų Kortos.
VARDAS
ADRESAS (Lithuanian)

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Good afternoon, Maikie!
—Sveikas, sveikas, tėve!
Iš kurgi taip bėgi?
—Iš bažnyčios, vaike.
—Ar jau zakristijonu tapai?
—Nausa, buvau pasiklausyti pamokslų.
—Ar daug tas pamokslas tave pamokino?
—Jes, Maikie, dabar mano razumas taip apsviestas, kad gali klausyti ko tik nori, o aš tau viską išvirozysiu.
—Gerai, tėve, pasakyk man, kodėl druska yra suri?
—To aš tai nepasakysiu, Maikie.
—Na, tai pasakyk, kas yra ugnis?
—Nežinau.
—Gal tuomet pasakytum, kaip toli mėnulis nuo žemės?
—Nausa.
—Tai ką tu, tėve, išmokai iš to pamokslų?
—Aš, vaike, išmokau daug tokių dalykų, kurie reikalingi prie žmogaus dušios išganymo.
—Katekizmo?
—Ve, ve, Maikie, tu atspėjai. Katekizmo tu gali manęs klausyti kokių tik nori, o aš tau viską išklumočysiu. Ant to, vaike, tai jau jokia davatka manęs nesubytys.
—All right, tėve, aš paklausiu tavęs kai kurių katekizmo. Pasakyk man, kaip žmonės atsirado ant žemės?
—Šiur, Maikie, kad pasakysiu. Visų pirma Dievas sutvėrė rojūje Adomą ir Jėvą ir liepė jiems platinti ant žemės žmonių pakalenią. Taigi nuo juodviejų ir priviso svieto ant mūsų žemės.
—Dabar antras klausimas, tėve: Kokie žmonės eis į dangų?
—Argi tu, Maikie, nežinai, kad į dangų keliausime tik tai mes, katalikai! Cicilistai ir kitokių bedievių tenai nepriima.
—Dabar trečias klausimas: Ką Kristus yra išvijęs iš bažnyčios?
—Kristus, vaike, išviję iš bažnyčios žydus, kurie susirinkę tenai darė biznį ir pinigų rinko.
—Dabar da ketvirtas klausimas: Kada kunigas pašventina bažnyčią, ar ji pasiŭkta šventa ant amžių, ar ne?
—Jes, Maikie: ant amžių amžinųjų ir amen.
—Gerai, tėve, tai bus visi klausimai. Dabar mes juos perkratysim kiekvieną skyrum. Visų pirma, kaip atsirado žmonės. Tu sakai, kad Dievas sutvėrė Adomą ir Jėvą, ir kad iš tos poros iš-

sivystė visa žmonija, tai yra, visos pasaulio tautos ir visos rasės: kyniečiai, juodveidžiai, indijonai, bušmenai, lietuviai, turkai ir taip toliau. Jei taip būtų, tai reikštų, kad visi šitie žmonės yra broliai; reikštų, kad šitie nigeriai, ką gyvena ant antrų lubų virš tavęs, yra tavo giminės.
—Sarap, snargliau! Kaip tu gali mane lygtinti prie nigerių? Jie yra juodi, kaip degutas, o aš esu baltas, suvertas pagal Dievo išvaizdą!
—Bet tu, tėve, sakei, kad visi žmonės paeina nuo Adomo ir Jėvos. O juk juodveidžiai irgi yra žmonės, ar ne?
—Aš to nežinau, Maikie. Aš tau pasakysiu taip, kaip kunigas per pamokslą aiškino; bet aš gerai žinau, kad su nigeriais aš jokios giminytės neturiu.
—Tai reiškia, tėve, kad tu nepripažįsti Adomo ir Jėvos. Tai reiškia, kad viena dalyką, kurį tu per pamokslą išmokai, tu jau atmeti, kaip neteisingą. Dabar, tėve, imsimė kitą klausimą. Tu tvirtini, kad į dangų eis tik tie katalikai; kad socialistų ir bedievių tenai neleidžia. Bet ar tu žinai, tėve, kad tu ir tame klysti?
—Kaip tai klystu? Ar tu nori pasakyt, Maikie, kad aš misteiką turiu?
—Taip, tėve angliškai tariant, tu turi "misteiką"; o lietuviškai kalbant, tu klysti. Tu vadini socialistus "bedieviais", tu ir mane prie jų skaitai, o tuo tarpu aš daug geriau pažįstu tikėjimą, negu tu.
—Na, bečykim, vaike!
—Nesiskubink, tėve, nes "prabėgsi". Aš tau tuojau iš šventraščio prirodysiu, kad į dangų eis visi socialistai ir tie, kuriuos tu vadini "bedieviais", o visi kunigai ir generolai keliaus į tamsybės karalių smalos šinkuotė.
—Jei tu, Maikie, prirodysi šitą iš švento rašto, tai aš busiu ne aš.
—Gerai, tėve, klausyk. Tu turbut žinai, kad šventam rašte yra giesmė apie "Lozorį ir bagočių".
—Šiur, Maikie, aš jau ant pometies moku; galiu ir pagiedoti.
Buvo žmogus bagotas, Auksuotas, sidabruotas, Brangius rubus nešiojo, Dieną, naktį uliojo...
—Gerai, tėve, o kas pasakui su juo atsitiko?
—Paskui, vaike, kaip jis

numirė, tai velniai jį paėmė ir raiti ant jo į pekla nujojo ir tenai spirgino kaip vijuna ant skaurados. O jo brolis Lozorius, ką ant žemės gyvendamas kentėjo ronas ir badą, buvo paimtas aniuolu į dangaus karalystę.
—Taigi matai, tėve, kad pirmutiniai į pekla eis kunigai, generolai ir kitokie ponai, nes jie yra turtingi, arba turčių reikalus gina. Į dangų eis visi beturčiai, taigi visi socialistai, unijistai ir šiaip susipratę darbininkai, kurie skaito "Keleivį" ir kovoja su neteisybe. Ir tu matai, kad taip yra parašyta pačiam šventraštyje.
—Tu turi čigono liežuvį, Maikie.
—Dabar, tėve, eikime toliau. Tu sakai, kad Kristus išviję žydus iš bažnyčios delto, kad jie tenai biznį varė. Bet pažiūrėk, koki biznį bažnyčioj dabar daro kunigai! Jie net patį Kristų išstatė ant mugės. Jie jo kraują ir kuną pardavinėja už pinigus. Už moterystės sakramentą ima po \$25 ir po \$50. Už krikštą reikalauja po 5 dolerius. Negana to, jie paėmė samtį da eina per bažnyčią ir kiša kiekvienam po nosia, kad įmestų pinigą. Ar tai ne biznis, tėve? Juk tai toks biznis, kad ir tie Kristaus išvyti žydai negalėjo didesnio padaryti. Juodojus pardavęs Kristų pasikorė, nes jautė sąžinės graužimą; o kunigai visuomet pardavinėja Kristaus kuną, ir tai sąžinės graužimo nejaucia. Taigi jie pralenkia ir patį Judošių!
—Sustok, Maikie, nes perkunas gali trenkti!
—Taip, tėve, perkunas turėtų trenkti tuos, ką toki nešvarų biznį daro! Ir aš tau pasakysiu, tėve, kad jei Kristus šiandien ateitų ant žemės, tai jis sumobilizuotų visus socialistus, ir laisvamanius, ir išvaikytų iš bažnyčių visus kunigus už nepildymą jo prisakymų. Popiežius irgi turėtų bėgti iš Rymo skvernus pasikėles, palikęs tenai visą aukšą ir karališkus savo palocius; o Kristus su socialistais paimitų jo turtus ir išdalintų vargšams. Taip, tėve, būtų baidi revoliucija ant žemės, jei Kristus nusileides staug pradėtų bažnyčiose savo mokslą vykinti ir pasileidusius kunigus su jaunomis gospadinėmis bausti.
—Gana, Maikie, aš turiu bėgti namo, ba mano mūšinas katilė prisvils.

Kiek pinigų ateiviai išsiunčia iš Amerikos.

Kiek pinigų ateiviai išsiunčia iš Suvienuytų Valstijų?
Suv. Valstijų Susinešimo Departamentas savo raporte iš rugšėjo 14 d. 1923 m. pirmą kartą išduoda pranešimą apie mūsų pramonės matomus ir nematomus daiktus. Matomi daiktai yra įgabėnimai ir išgabėnimai, kuomet nematomi yra užstatų pardavimas, tarpautiška transportacija, persiuntimas pinigų iš vienos šalies į kitą. To raporto viena dalis liečia ateivių pinigų persiuntimus ir pašalpą.
1922 metais tokių pinigų išsiunčia suvirš \$400,000,000. Dalis tų pinigų buvo išsiunčia Europon užmokėti už mažus tavorus. Ir turime nuo tos sumos atimti tuos pinigus, kuriuos naujai atvykę ateiviai atsivežė į šitą šalį. Imigracijos komisio-nierius praneša, jog 1922 metais ateiviai atsivežė su savim į mūsų šalį \$30,000,000. Tos skaitlines neįsina-gos, nes imigrantas turi tik

pranešt kiek pinigų turi viršaus \$50. Po karo daugiau imigrantų atvažiuoja iš šiaurinės Europos ir jie atsiveža daugiau pinigų, negu prieš karą atvažiuovsiejį atsiveždavo.
Review of Economic Statistics iš liepos mėnesio, 1919 m. paduoda, jog tarp 1896 ir 1914 metų ateiviai atsiveždavo į šią šalį po \$150,000,000 kas metas. O nuo 1914 metų atvežtų pinigų skaitlinė siekė nuo \$200,000,000 iki \$250,000,000 metų. Harvard Committee on Economic Research surinko informacijas iš bankų Detrolte, Clevelande ir kitų miestų, kuriuose gyveno didelis skaičius ateivių. Ir tos skaitlinės parodė, jog pinigų persiuntimas žymiai sumažėjo per karą, bet 1919 metais, kuomet daug organizacijų užsiėmė sėlpmo darbu Europoje, pinigų persiuntimas buvo daug didesnis. 1919 metais išsiunčia \$600,000,000 ir nuo to laiko pinigų persiuntimas vis auga.
Teisingesnių informacijų apie pinigų persiuntimą 1922 metais Susinešimo Departamentas gavo nuo Amerikos atstovų užsienyje, iš įvairių svetimų valdiškų vietų ir iš New Yorko bankų. Banca di Napoli praneša, jog į Italiją persiuntė \$105,000,000; kiti apskaitymai gauti nuo atstovų Rymė paduoda nuo \$50,000,000 iki \$60,000,000 ant metų.
Iš kito banko New Yorke, kuris išsiunčia daug pinigų į Vokietiją, praneša, jog į Vokietiją išsiunčia tarp \$75,000,000 ir \$100,000,000. Persiuntimai į Lenkiją mainosi; Guaranty-Trust Company ir Polish Syndicate of Banks paduoda \$20,000,000; American Express Company suvirš \$55,000,000 ir kitų apskaitymai visai kitoki. Viener Bank—Verien, kuris persiunčia daugiausia pinigų laisčių ir čekių į Austriją, raportuoja, jog 1922 metais išsiunčia į Austriją iki \$1,500,000. Yra žinoma, jog daug pinigų išsiunčia kitiems budais netik per bankus. Senas Austrijos raportas praneša, jog prieš karą į seną Austro-Vengrijos valstiją išsiunčia suvirš \$100,000,000 kasmet, ir jog 1922 metais ta suma padidėjo. Raportai nuo atstovų Čeko-Slovakijoj ir Vengrijoj parodė, jog čion gauta pinigų nuo \$10,000,000 iki \$15,000,000. Iš Rumunijos atstovas praneša, jog į Rumuniją persiunčia apie \$10,000,000, ir į Graikiją—\$20,000,000. Apskaityta, jog Švedijon išsiunčia apie \$1,000,000, ir Norvegijon ir Danijon tokią pat sumą. Beto, nemaža pinigų suma išsiunčia į Lietuvą ir kitas mažesnes valstybes.
F.L.I.S.

KAS ŠAUKIA PABALTJOS VALSTYBIŲ KONFERENCIJĄ?

Latvijos valdžios galva Mejerovič pasiuntė Lietuvai, Estonijai ir Finlandijai pakvietimą į Pabaltijos valstybių konferenciją, kuri žada įvykti Rygoje šio mėnesio pabaigoje. Nors pavaršium žiurint išrodo, kad tą konferenciją šaukia Latvijos valdžia, tačiau privačiuose diplomatų rateliuose, kalbama, kad tos konferencijos inžinierium yra Anglija. Sakoma, kad Anglijos tikslas esąs suorganizuoti Pabaltijos valstybes ir visą šiaurės Europą į tokią sąjungą, kuri galėtų atsverti Francuzijos padarytą sąjungą su Lenkija, Čeko-Slovakija, Rumunija ir Jugoslavija.

EKONOMINIAI BRUOŽAI.

Parasė A. Bach. Versta iš rusų kalbos.

(Tąsa)

Mainui pradėjus sklandžiau eiti, mūsų kalviai taip sanprotauja: "Žemė mūsų niekam netikus, derliaus jokio nėra, gaila tik tai, kad mes ją dirbam. Večiau meskim, vyrai, žemdirbystę! Kalkim sau geležį, ką nukalė duona išmainysim pas kaimynus". Abi bendruomenės reikalingos duonos ir geležinių daiktų. Bet dabar jos taip susitvarkė, jog viena, juodžeminė bendruomenė tik žemę dirba, javus sėja ir duoną gamina, o kita, pelkinė bendruomenė, visokių geležinių pabuklus dirba, ji paskui abi mainosi savo produktais. Tokiu būdu, abi bendruomenės pasiskirstė sau darbą—viena pasiėmė žemdirbystę, kita geležinį dirbimą. Įvyko darbo pasiskirstymas. Kadangi kiekviena bendruomenė stengiasi dirbti tą darbą, kurs jai patogiausias ir pelningiausias, tai darbo pasiskirstymas įvyksta tarp daugelio bendruomenių, paskui jos visos mainosi tarp savęs savo darbo produktais. Bet ir kiekvienos bendruomenės viduje turi įvykti darbo pasiskirstymas. Vienas narys turi mėsos sveikata—medžius su šaknimis gali vartyti. Lauko darbininkas jis puikiausias. Bet duok jam batus dirbti, tai jis tokius pasiūs, kad tik gėda bus žmonėms parodyti. O kitas liesas, silpnas, dalgio nesuvaldo, bet nagingas, —kad pasiūs batus, tai tik žiurėk ir gerėkis. Abiem—ir stipriam ir silpnam—reikalingi batai ir duona. Taigi kad nesikamtuotų stiprus artojas su yla, o silpnas su dalgiu, kiekvienas dirba vieną darbą—artojas žemę arija, o kurpius batus siuva. Paskui juodu mainosi savo produktais. Tokiu būdu ir juodu pasiskirstė sau darbą. Ir aplamai žmogus linksta prie tokio darbo, kurs jam malonesnis.
Taigi neįsveigiamai bendruomenės nariai pasiskirsto darbą. Bendruomenė, pavyzdžiui, bus 30 žmonių; jų 17 dirbs lauką, 2 bus kurpiai, 3 siuvėjai, 2 kalviai, 5 dailės, 1 murininkas. Kiekvienas jų dirba vieną kokią nors darbą, bet visi drauge atlieka visa, kas butina bendruomenės gyvenimui. Visi nariai bendradarbiauja, bet atskiras narys pasiima arba pasiskiria vieną kokią nors darbą. Iš tikrųjų kitaip ir būti negali. Patarlė sako: du žuikiu vydamas, nei vieno nepagausi. Taip ir čia. Visus darbus dirbdamas, nei vieno kaip reikia neatliksi. Kad darbo pasiskirstymas yra tikrai naudingas, matyt iš šito pavyzdžio. Geras kurpius lengvai pasiūs porą batų per dvi dienas. Bet jei kalvis, metęs savo darbą, įsigeis batus siuti, tai jis ir per dvi savaites vargiai bepasius, tiktai pirštus susibadys. Ta pati istorija bus ir su kurpiu, jei jam ateis į galvą peilius sau dirbti. Vienu žodžiu, pasiskirstęs darba, kiekvienas žmogus pasiskirs, kas jam tinka, sparciau ir dailiau dirba, nekaip tas, kuriam rupi dvidešimtis darbu. Delei darbo pasiskirstymo darbas tampa greitesnis, spartesnis arba, kaip sakoma, auga darbo našumas.
Kadangi esant darbo pasiskirstymui kiekvienas žmogus atlieka vieną kokią nors bendrojo darbo dalį, gamina vieną kokią nors produktą, tai aišku, jog kitus jam trukstančius produktus jis turi įsigyti maino keliu. Pavyzdžiui, kurpius, kuris dirba tiktai batus, turi gauti duonos, druskos, drabužių ir t.t. Tuo pat būdu turi elgtis ir kiti kitokių produktų gamintojai. Reiškia, įvykus darbo pasiskirstymui, turi įvykti ir produktų mainas.

Prekės.

Kiekvienas gamintojas tik mažą dalį savo pagamintų produktų suvartoja savo reikalam. Kurpius, kurs padirba 150 dvejetų (porų) batų per metus, pats sunesioja ne daugiau 2 dvejetų. Likusius 148 dvejetus jis pagamina, kad gautų už juos kitų jam būtinų produktų. Šitie 148 dvejetai batų jau bus prekės.
Produktai, gaminami mainui (pardavimui), vadinasi prekėmis.
Išėina, kad darbo pasiskirstymas išsukia maino reikalingumą ir versta verčia žmones gaminti produktus (mainui) pardavimui, gaminti prekes.
Dabar, atsiminę visa, kas buvo augščiau pasakyta, padarysime tokių išvadų. Badas ir pavojus jungia žmones į bendrijas ir verčia juos bendradarbiauti. Toliau, išorinių

sąlygų skirtingumas ir žmonių pajėgų bei gabumų įvairumas išsukia darbo pasiskirstymą tarp bendruomenių ir tarp atskirų narių. Iš darbo pasiskirstymo, savo ruožtu, kyla produktų mainas, taip pat produktų gaminimas mainui—prekių gami-nimas.

II. PREKIŲ VERTE.

Prekių vertės nustatymas.

Kyla dabar toks klausimas: Kaip sužinoti, kiek reikia mainant atiduoti vienos prekės už kitą.
Pradžiai tyčia paimsime paprasčiausį pavyzdį. Kurpius nori gauti iš audėjo audėlo už batus. Kiek jis privalo gauti audėlo už porą batų? Žinoma, kurpius nori gauti kuodaugiau audėlo, o audėjas pasiūlys atiduoti kiek galint mažiau. Kaip gi juodu susitauks? Jei kurpius prašys už savo batus labai daug, pav. 40 metrų audėlo, tai audėjas atsakys: "Žiurėk, koks tu greitas! Dvejetą batų per dvi dienas padarei, o iš manęs 40 metrų užsispyrei išlupti. O to nežinai, neišmintingas žmogau, kad aš prie 40 metrų audėlo keturias dienas prakaitavau". Gi jei priešingai, audėjas pasiūlys kurpiui už dvejetą batų 10 m. audėlo, tai kurpius taip pat nusispovės atkirs: "Per daug tu gudrus! Aš dvi dienas sprandą sulenkęs sėdėjau, kol dvejetą batų pasiuvau, o tu juk per dieną 10 mtr. išaudi? Ne, brol, nebus nieko, reikalas neišeina". Bet kadangi kurpiui butinai reikia audėlo kelnėms pasiūti, o audėjo batai visai nuplyšo, ant kojų nebesilaiko, tai reikalinga gi kaip nors susitaukinti. Taigi audėjas sako kurpiui: "Klausyk, meldžiamasis, tu batus dvi dienas siuvai. Puiku. Tai ir imk iš manęs tiek audėlo, kiek aš išaudžiau per dvi dienas. Štai tau 20 metrų. Taip nei tau, nei man nebus skriaudoms." Taip juodu ir susitauks.
Mes matom, jog ir kurpius ir audėjas vertino savo produktus, atsižurdėdami į tai, kiek laiko išėjo tiems produktams pagaminti.
Aiškus dalykas, jog ne kiekvienas kurpius žino, per kiek laiko galima išausti 1 mtr. audėlo, lygiai ne kiekvienas audėjas nusimano, kiek laiko reikia batus siuti. Juk neprivalo kiekvienas amatninkas visus amatus žinoti. Iš pradžių mūsų kurpius bei audėjas gali ir neapsiskaityti gerai, kiek kuriam priguli gauti, tačiau galų gale jie vis tik vertins savo prekes sulig tuo laiku, kurį juodu praleido bedirbdami tasias prekes. Tatai atsitiks šitokiu būdu. Daleiskim, jog kurpiai ėmė apgaudinėti audėjus: už kiekvieną batų dvejetą pradėjo imti ne 20, bet 25 m. audėlo. Reiškia tuomet kurpius amatas pasidarys daug pelningesnis, nekaip audėjų. Žmogus įsiesko, kur geriau. Ir audėjai matydami, kad kurpiams geriau gyventi, pradeda mokyti savo vaikus batus siuti. Per kurį laiką priauga tiek kurpių, jog nėra kam pirkti jų pagamintuosius batus. Kurpiai noroms nenoroms, kad tik išleistų savo prekes, pradės mainyti batus ne tik už 20 m., bet atiduos už 15. Ir pagaliau jų amatas pasidarytų niekam netikęs, išgyventi būtų negalima, ir vėl mažiau žmonių imtų kurpių amato. Tuomet batų kaina vėl pakiltų, nes mažiau būtų batų. Jei audėjai imtų prigaudinėti kurpius, stalius, kalvius, artojus,—tas pat atsitiktų. Žmonės griebtųsi audėjų amato, audėklas atpigėtų, nes jo but daug daugiau prigamin-ta, ir pagaliau šis amatas nebūtų pelningas. Galų gale ir išėina, kad prekės privalo būti vertinamos reikalingo, joms pagaminti laiko kiekybe. Reiškia, žmonės mainydami savo prekėmis iš tikrųjų mainosi viens su kitu savo patarnavimu, t. y., dirba viens kitam maždaug vienodą laiką.
Pagaliau, kaip gi kitaip ir gali būti prekės vertinamos? Pirmu žvilgsniu daugeliui gali pasirodyti reikiant prekes vertinti sulig jų naudingumu: juo naudingesnė prekė, juo ji reikalingesnė, tuo ji ir aukštesnės vertės. Kad taip būtų prekės vertinamos, nieko neišeitų—tikra maišatis būtų. Šiandien kitas už batus dešimteriopą kainą duos—šalta, sniego gilu, basas nebusi. O rytoj jam ir dykai nereikalingi batai, vienerius jis vakar nusipirko. Antrą vertus, kaip sužinoti, kuri prekė naudingesnė? (Toliau bus.)

817 Blue Island Ave., Dept. 24,
Chicago, Ill.

